

**Výkaz****o zařízení pro výkon ústavní-ochranné výchovy  
podle stavu k 31. 10. 2016****Pokyny a vysvětlivky k vyplnění**

**Líší-li se text či vysvětlivky uvedené na formuláři od těchto „Pokynů a vysvětlivek k vyplnění“, platí verze uvedená v „Pokynech a vysvětlivkách“.**

*Kdo výkaz vyplňuje*

Výkaz vyplňují všechna zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy určená pro děti předškolního věku, děti ve věku povinné školní docházky i pro mládež po skončení povinné školní docházky zapsaná do rejstříku škol a školských zařízení (dále jen „rejstřík“), tj. dětské domovy, dětské domovy se školou, výchovné ústavy a diagnostické ústavy. Za každý uvedený typ zařízení se sestavuje samostatný výkaz. Výkaz nevyplňují střediska výchovné péče, která sestavují výkaz Z 34-01, ani zařízení, která jsou déle než jeden rok mimo provoz, ani zařízení nově zřízená, která k 31. 10. 2016 dosud nezahájila činnost.

Zařízení odešle výkaz do **11. 11. 2016** v elektronické podobě podle pokynů MŠMT a následně zašle na vědomí zpracovatelskému místu i výpis dat potvrzený ředitelem zařízení. Zpracovatelským místem je pro zařízení zřizovaná MŠMT přímo MŠMT, pro zařízení zřizovaná krajem, registrovanými církvemi a náboženskými společnostmi nebo jinou právnickou nebo fyzickou osobou odbor školství krajského úřadu, v Praze odbor školství a mládeže Magistrátu hl. m., pro zařízení zřizovaná obcí nebo svazkem obcí odbor školství úřadu obce s rozšířenou působností, (podle § 28 odst. 5 zákona č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, dále jen „školský zákon“). Příslušné zpracovatelské místo poskytne zařízení v případě potřeby metodickou a technickou pomoc.

Bližší informace jsou k dispozici na internetové stránce [www.msmt.cz](http://www.msmt.cz) odkaz Statistika školství a dále pak Sběry statistických dat, Regionální školství, Výkonové výkazy řady S, Z, R nebo na <http://sberdat.uiv.cz/login> odkaz Informace.

*Společné poznámky k vyplňování výkazu*

- Hodnoty ve výkaze se udávají v celých číslech. Výjimka v oddíle X je uvedena v popisu tohoto oddílu.
- Zařízení může zpracovat k výkazu komentář, který bude obsahovat IZO a označení zařízení a bude potvrzen ředitelem zařízení. Zpracovatelská místa si mohou od zařízení vyžádat zdůvodnění i dodatečně. Při výskytu závažných chyb v datech výkazu nebo údajů vyžadujících zdůvodnění je vypracování komentáře podmínkou a je vyžadováno pořizovacím programem.
- Opravit výkaz lze **jen po dohodě se zpracovatelským místem** tak, že se celý (vč. nového výpisu s vyznačenou opravou) předá znovu.
- Odkazy na školský zákon se vztahují k textu účinnému k rozhodnému datu pro předávání dat výkazu.

*Vysvětlivky k údajům výkazu*

**Jednotné záhlaví** se skládá z řádku, určeného pro kódové vyznačení identifikací a klasifikací, a z textové části. Kódy a texty v záhlaví se v pořizovacím programu doplňují z rejstříku a resortních číselníků uvedených na formuláři nebo v těchto pokynech.

V **kódovém řádku** záhlaví se uvádí **resortní identifikátor zařízení (IZO)** uvedený v rejstříku.

**Do údaje označeného <sup>1)</sup>** se uvede členění diagnostického ústavu podle věku dětí 1 místným kódem podle číselníku:

- bez rozlišení věku
- pro děti
- pro mládež

Tento údaj **vyplňuje jen diagnostický ústav**, ostatní zařízení tento údaj nevyplňují.

**Do údaje označeného <sup>2)</sup>** se uvede, jsou-li v zařízení zřízena oddělení pro nezletilé matky či oddělení s výchovně léčebným režimem 1 místným kódem podle číselníku:

- není zřízeno žádné speciální oddělení
- zřízeno oddělení pro nezletilé matky
- zřízeno oddělení s výchovně léčebným režimem
- zřízena obě speciální oddělení

Tento údaj **nevyplňují diagnostické ústavy**.

**Do údaje označeného <sup>3)</sup>** se kódově vyznačí, jde-li o zařízení pro děti-cizince či nikoli (§ 2 odst. 4 zákona č. 109/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, dále jen „zákon“) 1 místným kódem:

- zařízení pouze pro děti-občany ČR
- v zařízení je oddělení pro děti-cizince
- zařízení pouze pro děti-cizince

**Do údaje označeného <sup>4)</sup>** se kódově vyznačí, je-li zařízení mimo provoz (dočasně, ale dlouhodobě uzavřeno, zrušeno, apod.) (=A) či nikoli (=N). Ve výkaze za zařízení mimo provoz bude vyplněno pouze záhlaví a oddíly III, IV a V, ostatní oddíly musí zůstat nevyplněny. Výkaz za zařízení mimo provoz se vyplňuje pouze v případě, že zařízení fungovalo v uplynulém školním roce.

V *textové části* se uvádějí označení typu zařízení a adresa podle rejstříku.

**A. Dodatek za školní rok 2015/2016****Oddíl III.****Vyplňují pouze diagnostické ústavy.**

Ř. 0313: Uvede se součet počtu dnů, které jednotlivé děti strávily v zařízení mezi 1. 9. 2015 a 31. 8. 2016. Výraznější odchylky tohoto ukazatele od kapacity ústavu násobené 365 je nutno zdůvodnit v komentáři.

**Oddíl IV.****Ne vyplňují diagnostické ústavy.**

Ř. 0404 a 0407: Uvedou se děti, které navštěvovaly školu samostatně zřízenou pro žáky se zdravotním postižením.

Ř. 0409: Uvedou se nově přijatí, které nelze zařadit do předcházejících řádků (ukončili školní vzdělávání, děti před zahájením povinné školní docházky, které nenavštěvují MŠ).

Ř. 0414: Rozumí se tím děti podmíněně umístěné nebo přechodně ubytované mimo zařízení (viz § 23 odst. 1 písm. b), c) zákona).

Ř. 0415: Uvede se součet počtu dnů, které jednotlivé děti strávily v zařízení mezi 1. 9. 2015 a 31. 8. 2016, včetně dnů strávených dětmi na útku. Výraznější odchylky tohoto ukazatele od kapacity zařízení násobené 365 je nutno zdůvodnit v komentáři.

Ř. 0416: Uvede se součet počtu dnů, které jednotlivé děti strávily mezi 1. 9. 2015 a 31. 8. 2016 na útku.

**Oddíl V.****Ne vyplňují diagnostické ústavy.**

Uvedou se děti, které v uplynulém školním roce **během pobytu v zařízení** získaly střední vzdělání, střední vzdělání s výučním listem, střední vzdělání s maturitou nebo prošly rekvalifikačním kurzem.

**B. Školní rok 2016/2017****Oddíl II.**

Uvádějí se všechny děti se speciálními vzdělávacími potřebami **umístěné ve vykazujícím zařízení k 31. 10. 2016**, kterým jsou poskytována podpůrná opatření v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

Ř. 0202 až 0204: Dítě se uvede v tolika řádcích, kolik je druhů příčin jeho speciálních vzdělávacích potřeb, v řádku 0201 bude uvedeno pouze jednou.

Ř. 0202: Uvedou se děti se zdravotním znevýhodněním uvedeným v § 16 odst. 9 školského zákona.

Ř. 0203: Uvedou se děti, jejichž speciální vzdělávací potřeby vyplývají ze zdravotního znevýhodnění **neuvedeného** v § 16 odst. 9 školského zákona, a které potřebují poskytování podpůrných opatření.

Ř. 0204: Uvedou se děti se znevýhodněním souvisejícím s kulturním prostředím nebo jinými životními podmínkami dítěte, které brání v naplnění jeho vzdělávacích možností na rovnoprávném základě s ostatními. Tyto děti se dále rozvedou do ř. 0205 až 0207.

Ř. 0205: Uvedou se děti, jejichž speciální vzdělávací potřeby vyplývají zejména z odlišného kulturního prostředí v rodině dítěte, malé znalosti kultury české společnosti, omezené znalosti vyučovacího jazyka vč. užívání jiného než vyučovacího jazyka v rodině dítěte.

Ř. 0206: Uvedou se děti, jejichž speciální vzdělávací potřeby vyplývají zejména z jiných životních podmínek v rodině dítěte, obvykle se jedná o dlouhodobě se vyskytující životní okolnosti, např. sociální vyloučení, výraznou chudobu nebo jiné.

Ř. 0207: Uvedou se děti, jejichž speciální vzdělávací potřeby vyplývají z kombinace více faktorů (např. příslušníci etnických menšin, pokud se v rodině nehovoří vyučovacím jazykem, platí odlišná kulturní pravidla a rodina je sociálně vyloučená).

#### Oddíl VI.

Do počtu dětí se zahrnují i ty, které jsou ke dni vykazování krátkodobě nepřítomny (hospitalizovány, na návštěvě u rodiny, na úteku ap.).

Ř. 0604: Uvedou se děti nezletilých matek umístěné spolu s nimi ve vykazujícím zařízení. Tyto děti se započítávají do celkového počtu dětí v ř. 0601.

Ř. 0610: Vyplní zařízení, jejichž činnost je specializovaná na výchovně léčebný režim (viz § 9 vyhlášky č. 438/2006 Sb., dále jen „vyhlášky“).

Ř. 0614: Uvedou se všechny děti s cizím státním občanstvím.

Ř. 0614a: Uvedou se děti se státním občanstvím státu Evropské unie s výjimkou České republiky.

#### Oddíl VII.

Tento oddíl se týká dětských domovů, diagnostických ústavů určených pro děti a dále i jiných zařízení, pokud jsou v nich umístěny děti nezletilých matek.

#### Oddíl IX.

Ř. 0908: Vyplní jen diagnostický ústav.

Ř. 0909: Rozumí se tím děti, které se připravují na povolání v rekvalifikačním kurzu.

Ř. 0912: Vyplní jen dětský domov.

#### Oddíl X.

Zahrnují se **všichni**, kdo uvedenou činnost vykonávají, bez ohledu na druh jejich pracovně právního vztahu k vykazujícímu zařízení (pracovní poměr, dohoda apod.) a na zdroje financování. Ředitel zařízení bude uveden podle svého profesního zaměření, a to pouze v případě, že v zařízení vykonává některou z odborných profesí.

Sl. 4: Uvedou se počty pracovníků se speciálně pedagogickým vzděláním.

Sl. 8: Při přepočtu na plně zaměstnaného se porovnává úvazek pracovníka se základním úvazkem pro danou kategorii. Údaje o pracovnících přepočtených na plně zaměstnané se uvádějí s přesností na 1 desetinné místo. Pokud daný pracovník vykonává činnost současně ve více typech zařízení vykazujícího subjektu (např. v dětském domově se školou i ve výchovném ústavu, diagnostickém ústavu nebo středisku výchovné péče), bude v přepočtu na plně zaměstnané uvedena pouze příslušná část jeho úvazku.

*Příklad: 3 pracovníci na plně úvazky, 1 pracovnice na 3/4 úvazku, 1 pracovník na 1/3 úvazku dává úhrnem  $3 + 0,75 + 0,3333 = 4,0833$ ; zapíše se 4,1 přepočteného pracovníka.*

Ř. 1001: Speciální pedagog je pracovník, který zabezpečuje dětem se speciálními vzdělávacími potřebami speciálně pedagogickou péči (psychopedickou, somatopedickou, logopedickou, surdopedickou, tyflopeditickou, etopedickou, aj.). Nejde o učitele, který má speciálně pedagogickou kvalifikaci a vykonává přímou vyučovací činnost.

Ř. 1007: Uvádějí se jen **odborní** pracovníci, nezařazení do žádné z předchozích kategorií, např. učitelé působící přímo ve vykazujícím zařízení, pracovníci sociální péče, bezpečnostní pracovníci, apod. Nepatří sem administrativní, provozní apod. pracovníci **ani učitelé ze škol** při vykazujícím zařízení. Nepatří sem ani etoped (uvede se jako speciální pedagog), ani psychoterapeut (psycholog).

#### Oddíl XI.

Pokud od 31. 10. 2015 nedošlo v zařízení ke stavebním úpravám, měly by se údaje v ř. 1101, 1102 a 1107 rovnat údajům za minulý školní

rok. Uvádí se skutečná kapacita zařízení, která se může lišit od údaje uvedeného v rejstříku.

Ř. 1101: Zahrnují se veškerá lůžka určená pro pobyt dětí umístěných v zařízení v ložnicích i v bytech.

Ř. 1102 až 1105: Rozumí se ložnice mimo byty. Rozdělení ložnic se provede podle nejvyššího možného počtu lůžek ve všech pokojích, přípustného podle platných hygienických předpisů, zejména vyhlášky MZd č. 410/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů, nikoli podle skutečného počtu ubytovaných.

Ř. 1106: Uvede se celkový počet lůžek v ložnicích (tj. mimo byty).

Ř. 1107: Uvedou se výhradně byty určené pro pobyt dětí umístěných do zařízení podle § 2 odst. 4 vyhlášky, nepatří sem služební byty zaměstnanců.

Ř. 1108: Uvede se počet lůžek pro děti v bytech z ř. 1107.

#### Oddíl XII.

Ř. 1201 až 1209a: Uvádějí se děti podle § 16 odst. 9 školského zákona. Zahrnují se sem i děti nezletilých matek z ř. 0604, jsou-li postižené.

Ř. 1209: Autistické děti se zahrnou do tohoto řádku, nezahrnují se v ř. 1201 (s mentálním postižením). Nepatří sem mentálně postižené děti s autistickými rysy, zahrnované do ř. 1201.

Ř. 1209a: Uvádějí se **děti podle § 10** vyhlášky. Tyto děti se již neuvádějí do ř. 1209b.

Ř. 1209b: Uvádějí se **pouze děti podle § 11** vyhlášky. Tyto děti se již neuvádějí do ř. 1209a.

Ř. 1210: Má-li dítě uvedené v ř. 1209a nebo 1209b rovněž další zdravotní postižení, bude uvedeno současně i u příslušného druhu postižení a v řádku 1210 bude započteno 2x. Tyto děti se již neuvádou jako děti s více vadami, pokud kromě poruch chování mají pouze jeden další druh zdravotního postižení. Zařízení vysvětlí tuto skutečnost v komentáři.

#### Oddíl XIV.

Uvádí se počet dětí, kterým již byla nově přiznána podpůrná opatření v souladu s § 16 školského zákona, podle převládajícího stupně podpory, která je jim v zařízení poskytována.

#### Základní kontrolní vazby

##### oddíl II:

pro oba sloupce:

- součet ř. 0202 až 0204 nesmí být menší než počet dětí uvedených v ř. 0201

- údaj na každém z ř. 0202 až 0204 nesmí být větší než na ř. 0201

- součet ř. 0205 až 0207 musí odpovídat počtu dětí na ř. 0204

pro každý řádek:

- počet dívek ve sl. 3 nesmí být větší než počet dětí ve sl. 2

##### oddíl III:

- počet dětí přijatých do diagnostického ústavu (ř. 0301) nesmí být menší než součet počtů dětí přijatých podle uvedených kategorií (ř. 0302 až 0305) a měl by se mu rovnat

- počet dětí rozmístěných z diagnostických ústavů (ř. 0306) nesmí být menší než součet počtů dětí podle způsobu rozmístění (ř. 0309 až 0312) a měl by se mu rovnat

##### oddíl IV:

- počet nově přijatých dětí (ř. 0401) se musí rovnat součtu počtů dětí podle uvedených druhů a typů škol (ř. 0402a až 0409)

- počet nově přijatých dívek (ř. 0402) nesmí být větší než počet nově přijatých dětí (ř. 0401)

- počet dětí, které odešly ze zařízení (ř. 0410) nesmí být menší než počet uskutečněných adopcí a počet odchodů do pěstounské péče (ř. 0411 + 0412), než počet propuštěných dětí (ř. 0413) a než počet dětí podmíněně umístěných nebo přechodně ubytovaných mimo zařízení (ř. 0414)

- počet dívek, které odešly ze zařízení (ř. 0410a) nesmí být větší než počet propuštěných dětí (ř. 0410)

- počet dnů strávených dětmi na úteku (ř. 0416) nesmí být větší než celkový počet dnů uvedený na ř. 0415

##### oddíl V:

pro každý řádek:

- počet dívek ve sl. 3 nesmí být větší než počet dětí ve sl. 2

*oddíl VI:*

- počet dětí celkem (ř. 0601) nesmí být menší než počet dívek (ř. 0602), než počet úplných sirotek (ř. 0603) a než počet dětí nezletilých matek (ř. 0604)
- počet dětí celkem (ř. 0601) nesmí být menší než součet počtů dětí podle důvodů umístění (ř. 0605 až 0608a), než počet výchovných, rodinných, výchovně - léčebných a pracovně výchovných skupin (ř. 0609 až 0612), než počet dětí s cizím státním občanstvím (ř. 0614) a než počet dětí na útěku (ř. 0615)
- počet nezletilých matek (ř. 0602a) nesmí být větší než počet dívek (ř. 0602)
- počet dětí ze zemí EU (ř. 0614a) nesmí být větší než počet cizinců celkem (ř. 0614)

*oddíl VII:*

- počet dětí celkem (ř. 0701) nesmí být menší než počet dívek (ř. 0702) a musí se rovnat součtu počtů dětí podle věku (ř. 0703 + 0704)

*oddíl VIII:*

- počet dětí celkem (ř. 0801) nesmí být menší než počet dívek (ř. 0802) a musí se rovnat součtu počtů dětí podle věku (ř. 0803 + 0804)
- počet dětí ve věku do 15 let (ř. 0803) nesmí být menší než součet počtů těchto dětí podle druhu školy (ř. 0805 až 0806a)
- počet dětí starších 15 let celkem (ř. 0804) nesmí být menší než součet počtů těchto dětí podle druhu školy (ř. 0807 až 0808a)

*oddíl IX:*

- počet dětí celkem (ř. 0901) nesmí být menší než počet dívek (ř. 0902) a musí se rovnat součtu počtů dětí podle zařazení (ř. 0906 až 0912)
- počet dětí celkem (ř. 0901) by se měl rovnat součtu počtů dětí podle věku (ř. 0903 + 0904)

*oddíl X:*

pro každý řádek:

- počet pracovníků ve sl. 2 nesmí být menší než počty žen ve sl. 3
- počet pracovníků ve sl. 2 nesmí být menší než počet pracovníků ve sl. 4
- přepočtený počet ve sl. 8 nesmí být větší než počet fyzických osob ve sl. 2

*oddíl XI:*

- celková lůžková kapacita (ř. 1101) se musí rovnat součtu počtů lůžek v ložnicích pro děti (ř. 1106) a v bytech (ř. 1108)
- počet ložnic (ř. 1102) se musí rovnat součtu počtů ložnic podle počtu lůžek (ř. 1103 až 1105)

- počet lůžek v ložnicích (ř. 1102) nesmí být menší než součet počtu 1lůžkových ložnic, dvojnásobku počtu 2-3lůžkových ložnic a čtyřnásobku 4 a vícelůžkových ložnic

*oddíl XII:*

pro každý řádek:

- počet postižených dětí ve sl. 2 se musí rovnat součtu údajů ve sl. 3 až 5
  - počet dívek ve sl. 6 nesmí být větší než počet dětí ve sl. 2
- pro každý sloupec:
- součet údajů v ř. 1210 nesmí být větší než součet údajů v ř. 1201 až 1209b (bez ř. 1207)
  - počet hluchoslepých dětí (ř. 1207) nesmí být větší než počet dětí s více vadami (ř. 1206)

*oddíl XIV:*

pro oba sloupce:

- součet údajů v ř. 1401 až 1405 se musí rovnat údaji v ř. 1406

pro každý řádek:

- počet dětí celkem ve sl. 2 nesmí být menší než počet dívek ve sl. 3

*Mezioddílové vazby:*

- počet dětí celkem (odd. VI, ř. 0601) se musí rovnat součtu počtů dětí předškolního věku, dětí plnicích povinnou školní docházkou a dětí, které jsou v péči zařízení po skončení povinné školní docházky (ř. 0701 + 0801 + 0901), totéž se týká i dívek (odd. VI, ř. 0602 a ř. 0702 + 0802 + 0902)
- počet dětí nezletilých matek (odd. VI, ř. 0604) by neměl být větší než počet dětí předškolního věku (odd. VII, ř. 0701)
- počet postižených dětí celkem v odd. XII, ř. 1210, sl. 2 po odpočtu dětí s poruchami chování (ř. 1209a a 1209b), nesmí být větší než počet dětí v zařízení celkem v ř. 0601, totéž platí obdobně i pro sl. 3 a počet dětí před zahájením povinné školní docházky v ř. 0701, pro sl. 4 a počet dětí plnicích povinnou školní docházkou v ř. 0801 a pro sl. 5 a počet dětí po skončení povinné školní docházky v ř. 0901
- počet dětí s poruchami chování (ř. 1209a a 1209b) v odd. XII, sl. 2 nesmí být větší než počet dětí v zařízení celkem v ř. 0601
- počet dětí uvedených v odd. II, ř. 0201 nesmí být větší než počet dětí celkem v odd. VI, ř. 0601, totéž platí obdobně i pro počet dívek
- počet dětí uvedených v odd. XIV, ř. 1406 nesmí být větší než počet dětí celkem v odd. VI, ř. 0601, totéž platí obdobně i pro počet dívek
- počet dětí se zdravotním postižením v odd. II, ř. 0202 nesmí být větší než počet dětí v odd. XII, ř. 1210, totéž platí obdobně i pro počet dívek

*Zde jsou uvedeny pouze základní kontrolní vazby, které mají informovat zpracovatele při vyplňování výkazu. Podrobnější - úplné kontrolní vazby jsou součástí pořizovacího programu.*